

Prilog 1

Zahtjev za izdavanje garancije

Podaci o tražiocu garancije	
Naziv tražioca garancije:	
ID broj:	
Adresa:	
Kontakt osoba:	
Kontakt telefon:	
Fax:	
E-mail:	
Podaci o povjeriocu / agentu emisije	
Naziv povjerioca/agenta:	
Adresa:	
Kontakt osoba:	
Kontakt telefon:	
Fax:	
E-mail:	
Podaci o traženoj garanciji	
Iznos kredita / duga (u izvornoj valuti):	
Kamatna stopa:	
Rok otplate:	
Traženi iznos garancije (u izvornoj valuti):	
Traženi iznos garancije (u KM):	
Procenat pokrivenosti kredita / duga garancijom:	
Vremenski period za koji se traži garancija:	

Podaci o projektu / programu za koji se traži garancija

Naziv projekta / programa:¹

Broj projekta:²

Svrha i kratak opis projekta / programa za koji se traži garancija

Dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje garancije

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

Tražilac garancije se obavezuje da će na zahtjev izdavaoca garancije dostaviti i drugu potrebnu dokumentaciju.

Datum:

Ime i prezime i funkcija potpisnika
zahtjeva:

Potpis i pečat:

¹ Naziv Projekta projekta/programa mora biti identičan nazivu projekta / programa unesenom u PIMIS sistem kao odgovor na pitanje 1. iz IP obrasca

² Broj projekta predstavlja redni broj koji PIMIS sistem automatski dodijeli projektu prilikom unosa podataka o projektu u sistem i nalazi se na strani 1. IP obrasca iza pitanja 1

Metodologija

obračuna premije rizika za tražioce garancije bez kreditnog rejtinga

I. Predmet i primjena

Član 1.

- Ova metodologija se primjenjuje na sve tražioce garancije koji ne posjeduju važeći kreditni rejting izdat od međunarodnih agencija (Moody's, Standard & Poor's, Fitch).
- Metodologija se primjenjuje na sljedeće kategorije tražilaca garancije:
 - kantoni, gradovi i općine;
 - nefinansijski privredni subjekti (vanbudžetski korisnici, javna preduzeća i drugi subjekti);
 - banke.
- Premija rizika se utvrđuje na osnovu procjene kreditne sposobnosti i ročnosti garantiranog duga, primjenom klasifikacijskih kriterija i pripadajućih matrica iz ovog priloga.

II. Kantoni, gradovi i općine

Član 2.

- Kreditna sposobnost kantona, grada i općine se procjenjuje na osnovu sljedećih fiskalnih pokazatelja:

	Indikator	Limit zadovoljavajuće finansijske pozicije	
		Kanton	Grad i općina
1.	Ukupni dug u odnosu na godišnji budžet	< 40%	< 80%
2.	Godišnji servis duga prema redovnim prihodima	< 5%	< 10%
3.	Operativni višak u odnosu na redovne prihode	> 15%	> 10%
4.	Redovni prihodi u odnosu na godišnji budžet	> 80%	> 70%
5.	Plaće i naknade u odnosu na ukupne rashode	< 50%	< 30%

- Stopa premije rizika se određuje na osnovu broja zadovoljenih fiskalnih limita iz stava (1) ovog člana i ročnosti garantiranog duga, prema sljedećoj matrici:

Broj zadovoljenih limita	Stopa premije rizika			
	Ročnost < 5 god.	Ročnost 5 do 10 god.	Ročnost 10 do 15 god.	Ročnost 15 do 25 god.
≥4	0,50%	0,60%	0,75%	0,90%
3	0,75%	0,90%	1,10%	1,30%
2	1,00%	1,20%	1,40%	1,60%
≤1	1,25%	1,50%	1,75%	2,00%

- Utvrđena premija rizika iz stava (3) može se dodatno umanjiti do 30%, ukoliko kanton, grad ili općina kumulativno ispunjava sljedeće kriterije:
 - Redovno izvršava obaveze bez kašnjenja u isplati plaća, plaćanju doprinosa i duga;
 - Nema evidentiranih dospelih neizmirenih obaveza prema dobavljačima;
 - Ostvaruje suficit ili uravnotežen budžet u posljednje dvije godine.
- Umanjenje premije rizika se primjenjuje na baznu stopu premije rizika utvrđenu prema klasifikaciji iz stava (2) ovog člana, prije prilagođavanja prema ročnosti.
- Umanjenje premije rizika se primjenjuje najduže za jednu fiskalnu godinu, uz obaveznu reviziju dokumentacije.
- Umanjenje premije rizika se dokumentuje u godišnjem obračunu premije rizika.

III. Nefinansijski privredni subjekt (vanbudžetski korisnik, javno preduzeće i drugi subjekti)

Član 3.

Kreditna sposobnost nefinansijski privrednih subjekata se procjenjuje primjenom Altmanovog Z-score modela:

je

$$Z = 1,2 \times X_1 + 1,4 \times X_2 + 3,3 \times X_3 + 0,6 \times X_4 + 1,0 \times X_5 \text{ gdje}$$

$$X_1 = \text{Obrtni kapital} \div \text{Ukupna aktiva}$$

$$X_2 = \text{Zadržana dobit} \div \text{Ukupna aktiva}$$

$$X_3 = \text{Operativni prihod} \div \text{Ukupna aktiva}$$

$$X_4 = \text{Tržišna vrijednost kapitala} \div \text{Ukupne obaveze}$$

$$X_5 = \text{Prihodi od prodaje} \div \text{Ukupna aktiva}$$

Ako subjekt nema tržišnu kotaciju, za pokazatelj se koristi knjigovodstvena vrijednost kapitala umanjena za 25%, osim ako Ministarstvo na osnovu sektorskih podataka utvrdi drugačiji korektivni faktor.

Pokazatelji iz stava (1) utvrđuju se na osnovu zvaničnih i revidiranih finansijskih izvještaja za posljednje tri godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine.

Kreditna sposobnost se klasifikuje prema Z-score vrijednosti: Z-score	Kreditna sposobnost	Opis	Premija rizika
$Z \geq 3$	Visoka	Stabilna finansijska pozicija; vrlo nizak rizik od nelikvidnosti ili stečaja	Bazna stopa - 20%
$2,7 \leq Z < 3$	Prihvatljiva	Zadovoljavajuća pozicija, uz rizik pogoršanja	Bazna stopa
$2,4 \leq Z < 2,7$	Granična	Fiskalno oslabljena pozicija; potrebna dodatna analiza	Bazna stopa +10%
$1,8 \leq Z < 2,4$	Loša	Povećan rizik nelikvidnosti i smanjena sposobnost servisiranja obaveza	Bazna stopa +20%
$Z < 1,8$	Vrlo loša	Povećan rizik nelikvidnosti i smanjena sposobnost servisiranja obaveza	Bazna stopa +30%

- Stopa premije rizika se utvrđuje prema sljedećoj matrici:

Broj zadovoljenih limita	Stopa premije rizika			
	Ročnost < 5 god.	Ročnost 5 do 10 god.	Ročnost 10 do 15 god.	Ročnost 15 do 25 god.
Visoka	0,75%	0,90%	1,10%	1,30%
Prihvatljiva	1,00%	1,20%	1,40%	1,60%
Loša	1,50%	1,75%	2,00%	2,25%
Vrlo loša	2,00%	2,25%	2,50%	2,75%

- Premija rizika može se dodatno umanjiti do 30% ako tražilac garancije kumulativno ispunjava sljedeće kriterije:
 - redovno izmirenje obaveza - tražilac garancije u posljednje dvije godine nije imao kašnjenja u servisiranju duga prema izdavaocu garancije;
 - pozitivna revizorska ocjena - revizorski izvještaji za posljednje dvije godine imali su pozitivno mišljenje;
 - usvojen plan poslovanja i otplate - postoji formalno usvojen plan poslovanja i otplate garantiranog duga, sa jasno definiranim izvorima prihoda i rokovima.
- Umanjenje premije rizika se primjenjuje na baznu stopu premije rizika utvrđenu prema klasifikaciji iz stava (4) ovog člana, prije prilagođavanja prema ročnosti.
- Umanjenje premije rizika se primjenjuje najduže za jednu fiskalnu godinu, uz obaveznu reviziju dokumentacije.
- Umanjenje premije rizika dokumentuje se u godišnjem obračunu premije rizika.

IV. Banke

Član 4.

- Kreditna sposobnost banke se procjenjuje na osnovu sljedećih prudencijalnih pokazatelja:

Pokazatelj	Limit zadovoljavajuće pozicije
Kapitalna adekvatnost (CAR)	≥ 12%
Pokrivenost loših kredita rezervacijama	≥ 80%
Koeficijent likvidnost	≥ 1,0
Neto rezultat iz poslovanja	≥ 0 KM
Udio NPL u ukupnim kreditima	≤ 5%

- (2) Broj zadovoljenih pokazatelja određuje klasifikaciju rizika, a stopa premije rizika se utvrđuje prema sljedećoj matrici:

Broj zadovoljenih limita	Stopa premije rizika			
	Ročnost < 5 god.	Ročnost 5 do 10 god.	Ročnost 10 do 15 god.	Ročnost 15 do 25 god.
≥ 4	0,50%	0,65%	0,85%	1,05%
3	0,75%	0,95%	1,15%	1,35%
2	1,00%	1,50%	1,75%	2,00%
≤ 1	1,25%	2,00%	2,25%	2,50%

- (3) Premija rizika može se dodatno umanjiti do 30% prema sljedećim nivoima i uslovima:
- Tier A (-30%): Banka ispunjava sljedeće uslove u posljednja 24 mjeseca:
 - bez izrečenih nadzornih mjera koje zahtijevaju korektivno djelovanje u kapitalu, likvidnosti, kvalitetu aktive ili upravljanju;
 - pozitivan neto rezultat u obje fiskalne godine;
 - $NPL \leq 5\%$ i pokrivenost $S3 \geq 80\%$;
 - koeficijent likvidnosti $\geq 1,0$ i prosječni LCR $\geq 100\%$ i NSFR $\geq 100\%$ (ako se primjenjuje);
 - ukupna izloženost prema povezanim licima $\leq 10\%$ regulatornog kapitala;
 - pozitivno revizorsko mišljenje bez materijalnih slabosti u internim kontrolama.
 - Tier B (-20%): Ispunjena najmanje četiri od uslova iz tačke a) ovog stava, uključujući podtačke 1) i 3).
 - Tier C (-10%): Ispunjena najmanje tri od uslova iz tačke a) ovog stava, uključujući podtačku 1).
- (4) Umanjenje se primjenjuje na baznu stopu premije rizika utvrđenu prema klasifikaciji iz stava (2) ovog člana, prije prilagođavanja prema ročnosti.
- (5) Umanjenje se primjenjuje najduže za jednu fiskalnu godinu, uz obaveznu reviziju dokumentacije.
- (6) Umanjenje premije rizika dokumentuje se u godišnjem obračunu premije rizika.